

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 14/22
Luxembourg den 25. januar 2022

Dom i sag C-181/20
VYSOČINA WIND

Domstolen erklærer direktiv 2012/19 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr delvis ugyldigt, for så vidt som dette direktiv forpligter producenterne af fotovoltaiske paneler til at finansiere omkostningerne ved håndtering af affald fra disse paneler, når disse er blevet bragt i omsætning på en dato, der ligger forud for det nævnte direktivs ikrafttræden

Dette direktiv er desuden til hinder for en national lovgivning, som pålægger brugerne af fotovoltaiske paneler, der er bragt i omsætning efter datoen for direktivets ikrafttræden, forpligtelsen til at finansiere disse omkostninger

Vysočina Wind er et tjekkisk selskab, der driver et solenergianlæg, som er udstyret med fotovoltaiske paneler, der er blevet bragt i omsætning efter den 13. august 2005.

I overensstemmelse med forpligtelsen i den tjekkiske lov nr. 185/2001 om affald (herefter »affaldsloven«)¹, har dette selskab deltaget i finansieringen af omkostningerne til håndtering af affald fra fotovoltaiske paneler og har i denne forbindelse indbetalt bidrag i 2015 og 2016.

Da Vysočina Wind imidlertid var af den opfattelse, at denne bidragsforpligtelse var en følge af den ukorrekte gennemførelse af direktiv 2012/19 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)², og at betalingen af disse bidrag udgjorde en skade, anlagde selskabet sag mod Den Tjekkiske Republik ved de tjekkiske domstole med påstand om erstatning. I denne forbindelse anførte Vysočina Wind, at affaldslovens bestemmelse, hvorved bidragsforpligtelsen for brugere af fotovoltaiske paneler fastsættes, er i strid med artikel 13, stk. 1, i WEEE-direktivet, som pålægger producenterne af elektrisk og elektronisk udstyr og ikke brugerne heraf at finansiere omkostningerne ved håndteringen af affald fra udstyr, der er blevet bragt i omsætning efter den 13. august 2005.

Da Vysočina Wind havde fået medhold både i første instans og i appelinstansen, iværksatte Den Tjekkiske Republik kassationsappel ved Nejvyšší soud (øverste domstol, Den Tjekkiske Republik).

Inden for rammerne af en anmodning om præjudiciel afgørelse forelagt af denne domstol tog Domstolen (Store Afdeling) dels stilling til fortolkningen og gyldigheden af WEEE-direktivets artikel 13, stk. 1, dels til betingelserne for, at en medlemsstat ifalder ansvar for tilsidesættelse af EU-retten i forbindelse med gennemførelsen af et direktiv.

Domstolens bemærkninger

Ved at foretage en ordlydsfortolkning af WEEE-direktivet bekræftede Domstolen for det første, at **de fotovoltaiske paneler udgør elektrisk og elektronisk udstyr** som omhandlet i dette direktiv, hvorfor finansieringen af omkostningerne ved håndtering af affald fra disse paneler, som er blevet bragt i omsætning fra den 13. august 2012, datoen for direktivets ikrafttræden, i overensstemmelse med direktivets artikel 13, stk. 1, skal påhvile producenterne af disse paneler og ikke, som fastsat i tjekkisk lovgivning, brugerne heraf.

¹ § 37p i zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (lov nr. 185/2001 om affald og om ændring af visse andre love).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU af 4.7.2012 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) (EUT 2012, L 197, s. 38, herefter »WEEE-direktivet«).

For det andet prøvede Domstolen gyldigheden af WEEE-direktivets artikel 13, stk. 1, for så vidt som denne bestemmelse finder anvendelse på fotovoltaiske paneler, der er bragt i omsætning efter den 13. august 2005, dvs. en dato, der ligger forud for datoen for dette direktivs ikrafttræden.

I denne henseende bemærkede Domstolen først og fremmest, at selv om princippet om retssikkerhed er til hinder for, at en ny retsregel anvendes på situationer, som ligger forud for ikrafttrædelsen, følger det ligeledes af Domstolens praksis, at en ny retsregel skal anvendes øjeblikkeligt på de fremtidige virkninger af en situation, der er opstået, mens den tidligere lovgivning var gældende, og på nye retlige situationer.

Domstolen efterprøvede således, om anvendelsen af den retsregel, der er fastsat i WEEE-direktivets artikel 13, stk. 1, hvorefter producenterne og ikke brugerne er forpligtet til at sikre finansieringen af omkostningerne ved håndtering af affald fra fotovoltaiske paneler, der er bragt i omsætning efter den 13. august 2005, når disse paneler er blevet eller vil blive til affald fra datoen for direktivets ikrafttræden, kan påvirke en situation, som ligger forud for ikrafttrædelsen heraf, eller derimod har til formål at regulere de fremtidige virkninger af en situation, der er opstået før denne ikrafttræden.

Idet de EU-retlige bestemmelser, der var gældende før vedtagelsen af WEEE-direktivet, gav medlemsstaterne mulighed for at lade omkostningerne ved håndtering af affald fra fotovoltaiske paneler afholdes af enten den nuværende eller tidligere affaldsindehaver eller af producenten eller distributøren af panelerne, **har WEEE-direktivet imidlertid haft en indvirkning på situationer, der ligger forud for dette direktivs ikrafttrædelse** i de medlemsstater, som havde besluttet at pålægge brugerne af fotovoltaiske paneler og ikke producenterne heraf at afholde disse omkostninger, således som det var tilfældet i Den Tjekkiske Republik.

Domstolen præciserede i denne forbindelse, at en ny retsregel, der finder anvendelse på forhold, der er opstået tidligere, imidlertid ikke kan anses for at være i overensstemmelse med princippet om forbud mod retsakters tilbagevirkende kraft, når den efterfølgende og uforudsigeligt ændrer fordelingen af omkostninger, hvis indtræden ikke længere kan undgås. I det foreliggende tilfælde **var producenterne ved udformningen af fotovoltaiske paneler imidlertid ikke i stand til at forudse, at de senere ville være forpligtet til at afholde finansieringen af omkostningerne ved håndtering af affald fra disse paneler.**

På baggrund af disse betragtninger fastslog Domstolen, at **WEEE-direktivets artikel 13, stk. 1, er ugyldig, for så vidt som denne bestemmelse pålægger producenterne at finansiere omkostningerne ved håndtering af affald fra fotovoltaiske paneler, der er bragt i omsætning mellem den 13. august 2005 og den 13. august 2012.**

For det tredje fastslog Domstolen, at indførelsen i affaldsloven af en bestemmelse, der fastsætter en bidragspligt for brugerne af fotovoltaiske paneler, som er i strid med WEEE-direktivet, mere end en måned før vedtagelsen af dette direktiv, ikke i sig selv udgør en tilsidesættelse af EU-retten fra Den Tjekkiske Republiks side, eftersom gennemførelsen af det i direktivet foreskrevne mål ikke kan anses for at være kompromitteret i alvorlig grad, før dette er en del af Unionens retsorden.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127